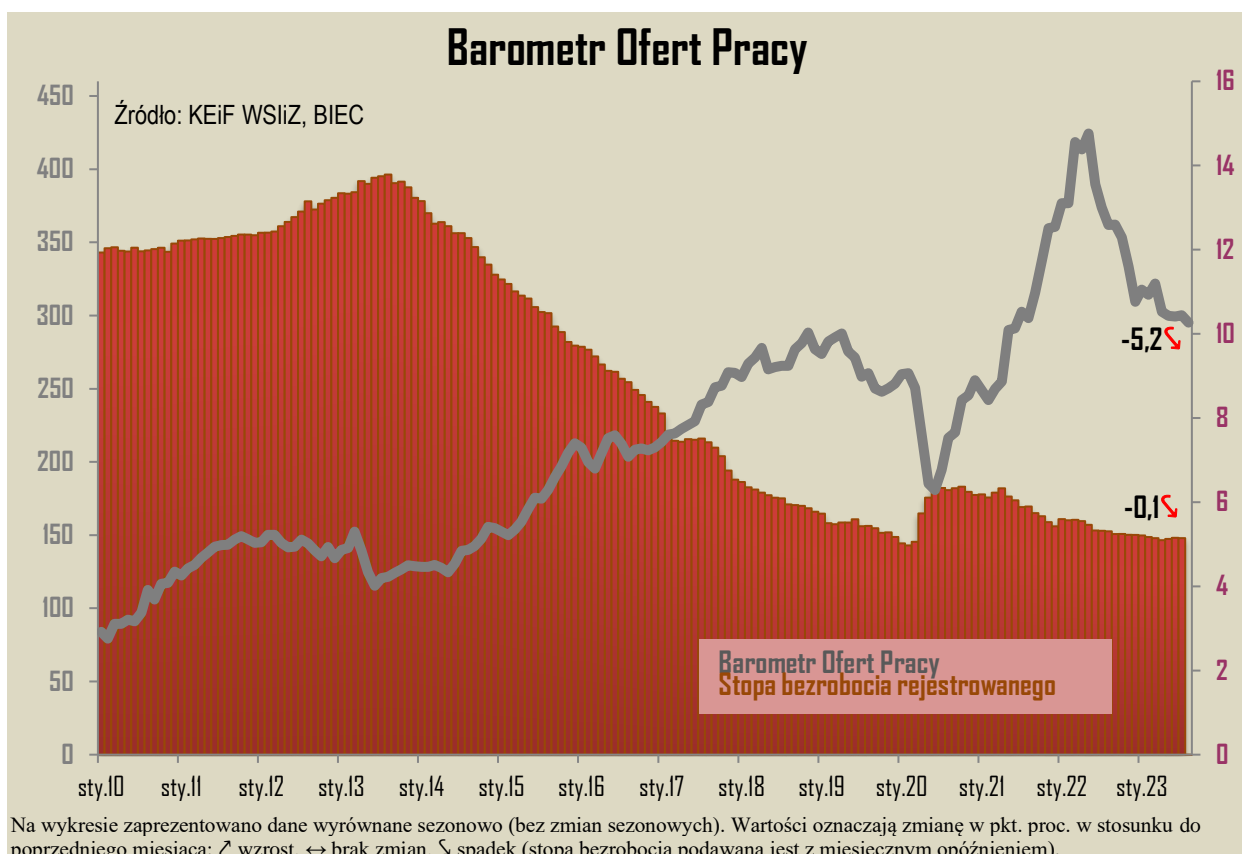

Robert Pater i Herman Cherniaiev

Ubywa wakatów, choć wolniej

Wartości wskaźnika:

Sierpień 2023:	295,1 pkt.
Lipiec 2023:	300,3 pkt.
Sierpień 2022:	361,8 pkt.

Barometr Ofert Pracy, przygotowywany przez Katedrę Ekonomii i Finansów WSliZ w Rzeszowie oraz Biuro Inwestycji i Cykli Ekonomicznych, wskazujący na zmiany liczby publikowanych w Internecie ogłoszeń o zatrudnieniu, w sierpniu zmalał w stosunku do ubiegłego miesiąca. Przez ostatnie półtora roku obserwujemy ustawiczne kurczenie się liczby ogłaszanych ofert pracy. Od pięciu miesięcy spadki uległy jednak wyraźnemu spowolnieniu. W tym okresie wartość wskaźnika oscylowała w granicach 300 punktów. Taką tendencję obserwujemy w wielu kategoriach ofert pracy, w tym również tej dotyczącej kwalifikacji z grupy nauk ścisłych, która do niedawna cechowała się największymi spadkami. Notujemy także kategorie, w których po wielu miesiącach redukcji wakatów, nastąpiło przerwanie spadków i powrót do wzrostów. Stosunkowo dobra sytuacja pozostaje w zawodach dotyczących pracowników niewykwalifikowanych oraz w usługach.

Do głównych determinantów spadków na rynku wakatów nadal zaliczamy schłodzenie koniunktury gospodarczej zarówno krajowej, jak i ogólnoswiatowej oraz szereg problemów z tym związanych. Stopa bezrobocia rejestrowanego, po wyłączeniu bezrobotnych, biorących udział wyłącznie w pracach o charakterze sezonowym, w lipcu spadła o 0,1 punkt proc. i znalazła się na poziomie równym 5,1%.

W sierpniu, po wyłączeniu pracy o charakterze sezonowym, we wszystkich województwach, z wyjątkiem woj. dolnośląskiego liczba wakatów spadła w stosunku do ubiegłego miesiąca. Relatywnie największe spadki wystąpiły w woj. warmińsko-mazurskim, łódzkim oraz podlaskim. W samym sierpniu, jak również w skali ostatniego roku, nieco gorszą sytuację obserwujemy w woj. o relatywnie wysokiej stopie bezrobocia.

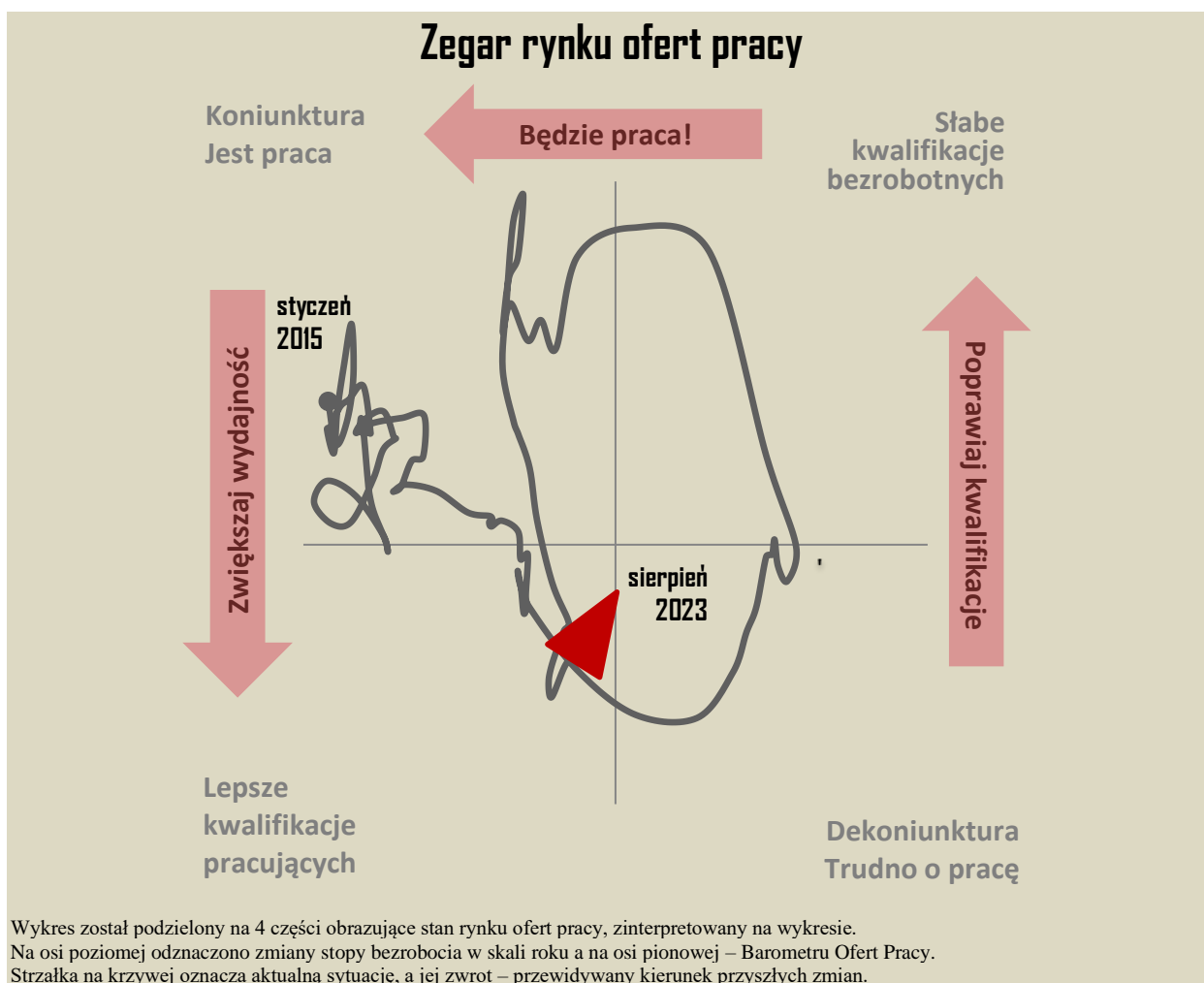
Dalsze pogłębienie spadków w sierpniu obserwujemy w grupie ofert pracy wymagających wykształcenia w zakresie nauk ścisłych lub inżynierskich. Skala dotychczasowych spadków, na tle innych szerokich grup wakatów, pozostaje największa. Redukcję liczby ogłoszeń w stosunku do ubiegłego miesiąca notujemy również dla osób posiadających wykształcenie w zakresie nauk społecznych lub prawnych. Początkiem br. tendencja spadkowa została przerwana, po czym przez pierwszy kwartał obserwowaliśmy wzrosty. Ze względu na dalsze pogorszenie stanu gospodarki krajowej wzrosty w tej grupie nie uległy utrwaleniu i drugi kwartał br. rozpoczął się od spadków, które obserwujemy do dziś. Dla obydwu grup w ciągu ostatnich czterech miesięcy notujemy wyraźne spowolnienie tempa, z którym wakatów z miesiąca na miesiąc ubywa. Stosunkowo dobrą sytuację obserwujemy w grupie ofert przeznaczonych dla pracowników niewykwalifikowanych oraz w usługach. W tej pierwszej grupie początkiem br. obserwowaliśmy przerwanie tendencji spadkowych. Po wzrostach w pierwszym kwartale br. impuls jednak nieco wyhamował a liczba ogłoszeń począwszy od drugiego kwartału pozostała na zbliżonym poziomie. W usługach, z wyjątkiem sierpnia, w którym liczba wakatów nieco zmalała, obserwujemy ożywienie.

W zawodach wymagających wykształcenia w **naukach społecznych lub prawnych** stosunkowo dobrą sytuację obserwujemy jedynie w trzech kategoriach ofert pracy – w branży bankowej oraz zawodach związanych z marketingiem i prawem. Bankowość to jedna z niewielu kategorii, dla której liczba ofert pracy zmalała w niewielkim stopniu, zarówno ilościowo, jak i pod względem liczby okresów, w których wakatów ubywało. Pierwsze spadki odnotowaliśmy dopiero w ostatnim kwartale ub. r., podczas gdy w innych kategoriach spadki rozpoczęły się dużo wcześniej. Z wyjątkiem sierpnia, w którym wakatów nieco ubyło, od stycznia liczba ofert pracy rośnie, choć dość wolno. Ogólne wzrosty oraz stosunkowo niewielka korekta są efektami dobrej sytuacji w całej branży bankowej, o czym też świadczą najnowsze statystyki nt. branży. Nieco gorzej wypada w kategorii ofert pracy dla zawodów prawniczych. Przez cały pierwszy kwartał br. obserwowaliśmy wzrosty, natomiast dalsze schłodzenie gospodarki przyczyniło się do powrotu na ścieżkę spadków, choć nie były one duże. Obecnie mimo spadków ogłoszeń jest wciąż więcej niż w styczniu br. Podobne wahania, lecz o większej skali obserwujemy w nieruchomościach. Po odbiciu w styczniu liczba wakatów ponownie zmalała do poziomu sprzed grudnia. Ponadto, po dwóch miesiącach funkcjonowania rządowego programu „Bezpieczny Kredyt 2%” nie obserwujemy żadnych istotnych zmian w popycie na specjalistów z zakresu nieruchomości. Wyraźne ożywienie aktywności pracodawców obserwujemy z kolei w kategorii ofert pracy związanych z marketingiem. Od początku br. wakatów sukcesywnie przybywa, choć tempo napływu jest stosunkowo niewielkie. Na dodatkowe wyróżnienie zasługują kategoria ofert związanych z pracą w sprzedaży, w której po spadkach w latach 2018-2021 od półtora roku liczba wakatów pozostaje bez większych zmian. W pozostałych kategoriach ofert pracy notujemy dalsze kurczenie się liczby ogłaszanych wakatów, przy czym w wielu kategoriach (np. w finansach oraz obsłudze klienta) obserwujemy wyraźną mniejszą redukcję liczby ogłoszeń niż jeszcze kilka miesięcy wcześniej. Przyspieszenie spadków z kolei obserwujemy dla ofert skierowanych do pracowników działów związanych z zakupami. Najgorsza sytuacja pod tym względem pozostaje dla specjalistów pracujących w obszarze zasobów ludzkich oraz grafików. W tej drugiej kategorii spadki przyjęły zupełnie inny charakter. Spośród przyczyn zmian strukturalnych w popycie na grafików wyróżniamy m. in. rozwój oprogramowania opartego na sztucznej inteligencji w zakresie generacji obrazów, takiego jak *Midjourney* czy *Stable Diffusion*.

Zdecydowanie lepsza niż w ubiegłym roku sytuacja panuje w grupie ofert pracy skierowanych do absolwentów **nauk ścisłych lub inżynierskich**. Choć w większości kategorii liczba ofert nadal spada, to spadki są wolniejsze. Hamownie spadków najwyraźniej obserwujemy w przypadku ofert związanych z handlem internetowym oraz pracą na stanowiskach inżynierskich. Całkowite ich wyhamowanie od czterech miesięcy notujemy dla ogłoszeń skierowanych do pracowników badań i rozwoju. Do niedawna

w tej grupie obserwowaliśmy największe redukcje wakatów. Obecnie liczba ofert pracy najszybciej spada w programowaniu. W budownictwie oraz teleinformatycznej administracji z kolei obserwujemy wyhamowanie spadków, a nawet niewielkie odbicie, przy czym nieco dłużej obserwujemy je w tej pierwszej kategorii. Dobra pozostaje sytuacja dla specjalistów z zakresu BHP. Zarówno skala jak i okres spadków koniunkturalnych na tle innych kategorii ofert pracy są dużo mniejsze. Ponadto, od początku roku liczba ogłoszeń o zatrudnieniu rośnie, choć po drugim kwartale tendencja wzrostowa jest nieco łagodniejsza.

W zawodach **usługowych** w sierpniu ostro spadła liczba ogłoszeń skierowanych do pracowników sektora edukacyjnego. W tej kategorii od dłuższego czasu obserwujemy dużą fluktuację. Po jej wyłączeniu widzimy, że liczba wakatów osiągnęła szczyt w pierwszej połowie ub. r. a następnie pozostaje bez istotnych zmian od ponad roku. Po raz pierwszy od 10 miesięcy zmalała liczba ogłoszeń o pracy w hotelarstwie. Skala spadków była jednak stosunkowo niewielka. W sierpniu dalsze kurczenie się liczby ogłoszeń o pracy obserwujemy w szeroko pojętej logistyce. Choć wakatów nadal ubywa, to tempo, z jakim pracodawcy ograniczają aktywność rekrutacyjną od pięciu miesięcy jest wyraźnie wolniejsze.

Kolejne wyniki Barometru Ofert Pracy, zawierające dane z sierpnia ukażą się 16 października 2023 roku (poniedziałek) o godz. 9.00.

Barometr Ofert Pracy powstaje na podstawie ogłaszanych w Internecie ofert pracy przy współpracy Katedry Ekonomii i Finansów Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie oraz Biura Inwestycji i Cykli Ekonomicznych. Dane na temat ofert zbierane są każdego miesiąca. Następnie pozbawiane są czynnika sezonowego, co zapewnia ich porównywalność pomiędzy poszczególnymi porami roku, jak i wyłącza wpływ zmian ogłoszeń sezonowych, a więc części ofert dotyczących pracy tymczasowej. Barometr podawany jest w formie

indeksu w pkt. proc. Wskazuje na zmiany zapotrzebowania na nowych pracowników. W zestawieniu ze zmianami bezrobocia mówi o tym, w jakiej fazie znajduje się rynek ofert pracy. Zazwyczaj posiada właściwości wyprzedzające w stosunku do zmian zatrudnienia i bezrobocia. Jednak równie ciekawą interpretację ma nietypowe zachowanie w stosunku do innych wskaźników rynku pracy. Może wtedy wskazywać na zmiany strukturalne, zachodzące na rynku pracy. Przykładem takich zmian były lata 2002 i 2009, kiedy Barometr wzrastał wraz ze wzrostem bezrobocia, wskazując na rosnące niedopasowanie kwalifikacji poszukujących zatrudnienia do potrzeb pracodawców, które przyczyniło się do utrzymywania się stopy bezrobocia na wysokim poziomie. Przeciwnie tendencje – spadek Barometru wraz ze spadkiem stopy bezrobocia obserwujemy w 2022 r., co może być zwiastunem nadchodzącej recesji.